

Skog Alnarp

Upptakt på vägen mot mer löv

Den rekordstora satsningen på snabbväxande lövträd är nu igång.

Idag planteras nästan bara gran och tall, målet är att var tionde planta är ett lövträd om tio år.

– Framför allt hoppas vi på förädlad björk. Redan idag är den förädlade björken konkurrenskraftig mot gran på vissa ståndorter. Med nya metoder att snabba på förädlingen kan vi få fram björk som växer 50 procent bättre än de bästa oförädlade träden, säger professor Urban Nilsson.

FÖR att dra nytta av möjligheterna krävs massor av ny kunskap, hela vägen från plantering, förädling och skötsel till färdiga produkter.

Det byggs upp i ett kunskapscentrum för snabbväxande lövträd, vilket är ett rekordstort forskningsprojekt på över 100 miljoner kronor i fem år med Energimyndigheten som huvudfinansiär.

Projektet, med centrum i Alnarp, heter TFM (Trees for me). Utöver SLU deltar Luleå tekniska universitet, Skogforsk, Umeå och Uppsala

universitet.

Dessutom medverkar 45 delfinansierare, allt ifrån lokala naturskyddsföreningar till de stora skogsbolagen.

Ett 20-tal forskare är involverade i arbetet och rekryteringen av doktorander är i full gång. Tillsammans med en postdoc handlar det om 14 tjänster.

VID ett upptaktsmöte i mitten av april gav forskarna inblickar i vad som är på gång.

Det handlar om allt från helautomatiserade maskiner för plantering och markberedning (Luleå tekniska universitet) till förädling där DNA-analyser av trädens kommande egenskaper gör att förädlingen går mycket fortare (Skogforsk).

Andra nyckelfrågor gäller biologisk mångfald och klimatnyttan, både genom att binda in mer kol och ersätta

Vid upptaktsmötet visade Henrik Böhlenius ett försök med 17-årig poppel. Det är andra generationen, förnygrad på egen hand genom stubbskott.

fossila produkter.

Dessutom handlar mycket om skötsel. Forskningen hittills har fokuserat på gran och tall. Det finns lite kunskap att odla och anlägga lövbestånd genom storskalig plantering.

För att ge vägledning anläggs fem större fältförsök över hela landet.

Därigenom utvärderas olika planttyper, blandskogar, gödsling och alternativ skötsel. En möjlighet är att rikta in sig på att ta ut energived genom en senare röjning och därefter fokusera på timmer.

En viktig fråga att lösa är att hantera risken för betesskador. Att stängsla ute klövviltet

är inget realistiskt alternativ, däremot kan det behövas någon form av villtskydd. En fördel med snabbväxande lövträd är att de fort kommer upp i betessäker höjd, därför kan det räcka med ett fåtal behandlingar.

FOKUS ligger på björk eftersom det är ett inhemskt trädslag utan restriktioner. Poppel och hybridasp däremot räknas som främmande trädslag, men Urban Nilsson konstaterar att det kan komma att ändras.

– Det är bra med flera alternativ i skogsbruket och de snabbväxande lövträden har definitivt en viktig plats.

Trees For Me koordineras av Gudmund Vollbrecht, det leds av Urban Nilsson med Michelle Cleary (bilden) och Magnus Karlberg som "vice-directors".

Kontaktpersoner
Gudmund Vollbrecht, gudmund.vollbrecht@slu.se

Redaktör nyhetsbrevet
Pär Fornling: par.fornling@slu.se